

DATUM 2012-09-12

TJÄNSTESKRIVELSE

Kommunledningsförvaltningen

TJÄNSTESTÄLLE Utrednings- och strategiavdelningen
HANDLÄGGARE Karina Krogh och Hans-Erik Eriksson

Till
Kommunfullmäktige

DIARIENR KS/2012:137

ÄRENDE Ortsutveckling Hälleforsnäs - redovisning av projekt samt förslag till vision och handlingsplan

Ortsutveckling Hälleforsnäs - redovisning av projekt samt förslag till vision och handlingsplan

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige föreslås besluta

att godkänna kommunledningsförvaltningens redovisning av projektet Ortsutveckling Hälleforsnäs,

att anta vision för Hälleforsnäs med följande lydelse:

Hälleforsnäs 2019

Sprungna ur vår stolta historia finns här en framgångsrik grundskola med plats för alla barn. Vi utvecklar tillsammans en kreativ ort med ett internationellt kulturliv. Här finns ett rikt näringsliv och blomstrande handel i historiska och levande miljöer. Vi gör vår unikt varierande natur tillgänglig för alla.

Bra kommunikationer gör det lätt för omvärlden att ta sig till och från Hälleforsnäs.

samt

att godkänna föreslagen handlingsplan för 2012-2016 att ingå i och prövas i samband med kommunens planerings- och budgetarbete.

Sammanfattning

Ortsutveckling Hälleforsnäs är en del av delprojektet Ortsutveckling inom Färdplan Flen.

Ortsutveckling Hälleforsnäs initierades i april 2011 med ett stormöte varefter fyra arbetsgrupper etablerades. Arbetsgruppernas uppdrag har varit att analysera förutsättningarna för utveckling på orten och att ta fram förslag till åtgärder som kan ingå i en 3-5 årig handlingsplan för orten. En grupp har haft i uppdrag att arbeta fram en vision för Hälleforsnäs med förankring bland ortsborna.

Ärendet

Kortfattad historik

Ortsutveckling Hälleforsnäs ingår i delprojektet Ortsutveckling, som är en del av Färdplan Flen. Helt enligt projektplanen för Färdplan Flen 2011 och 2012 initierades arbetet i Sparreholm och Hälleforsnäs under 2011 med målet att under 2012 lämna förslag till vision och handlingsplan till Kommunfullmäktige.

Ortsutveckling Hälleforsnäs startade den 6 april 2011 då Hälleforsnäs Samarbetskommitté tillsammans med kommunen bjöd in ortsbor och kommunrepresentanter till ett stormöte. Runt 80 Hälleforsnäsare deltog i stormötet med bland annat gruppdiskussioner om hur Hälleforsnäs kan utvecklas. Kommunala tjänstemän sammanställde idéerna från gruppdiskussionerna och i dialog med en grupp frivilliga ortsbor, som anmälde sig vid stormötet, identifierades följande arbetsgrupper:

- Trafik, boendemiljö och natur
- Näringsliv, besöksnäring och marknadsföring
- Kultur och Fritid
- Vision

Därefter utsågs en orsbo till sammankallande för respektive arbetsgrupp och ortsbor bjöds in att delta i arbetsgrupperna efter intresse. Visionsgruppen bildades av de sammankallande från varje arbetsgrupp och andra aktiva Hälleforsnäsbor. Uppdraget till de tre första grupperna var att analysera förutsättningarna för utveckling i Hälleforsnäs inom respektive område och bidra till visionsarbetet. Visionsgruppens uppdrag var att driva processen med att ta fram visionen med förankring bland ortsborna. I varje grupp deltog förutom ortsbor två tjänstemän. Minnesanteckningar har förts på alla möten och lagts ut på kommunens hemsida.

Analysen av förutsättningar för utveckling inleddes med att grupperna tog fram en SWOT-analys för Hälleforsnäs. En sådan analys identifierar styrkor, svagheter, möjligheter och hot. Gruppernas bidrag till analysen sattes sedan ihop till en gemensam analys som presenterades och förankrades vid ett stormöte. Därefter arbetade grupperna med att analysera de specifika förutsättningarna för utveckling inom respektive arbetsområde.

Arbetsgrupperna har träffats en till två gånger i månaden. Under hela processen har stormöten hållits ungefär en gång var tredje månad för att informera alla intresserade om arbetets utveckling, förankra slutsatser med mera och för att få input i processen. Alla möten, inklusive stormöten, har dokumenterats med minnesanteckningar som lagts ut på kommunens hemsida. Där finns en särskild avdelning för Ortsutveckling inom Färdplan Flen. Kommuntidningen Glimten har

löpande rapporterat om arbetet. Arbetet har också löpande beskrivits i Hälleforsnäs Allahanda, en lokal tidning som skickas ut till ortens alla hushåll en gång i månaden. Uppdateringar per mejl har kontinuerligt skickats ut till alla deltagare i arbetet. Deltagarna har också uppdaterats om arbetets utveckling genom nyhetsbrevet för Färdplan Flen.

Projektorganisation

Erfarenheter från arbetet med ortsutveckling i Malmköping har motiverat att det övergripande arbetet med Ortsutveckling inom Färdplan Flen genomförs som projekt enligt kommunens projektmodell. En styrgrupp har tillsatts med representation från kommunen, föreningslivet och näringslivet. Styrgruppens roll är att säkra att projektet genomförs inom de ramar som har lagts fast i projektplanen för Färdplan Flen. Kommunchef Lars Rådth är projektägare och ordförande för styrgruppen, där följande personer ingår:

- Berit Robrandt-Ahlberg, förvaltningschef Kultur- och Fritidsförvaltningen
- Ulrika Lernefalk, förvaltningschef Samhällsbyggnadsförvaltningen
- Krister Karlsson, sammankallande för nätverket av bygderåd i kommunen
- Bo Karlsson, ordförande för Sparreholms Bygderåd och deltagare i nätverket av bygderåd i kommunen
- Kenneth Demner (suppleant) Vadsbro Blacksta Kraftcentrum, deltagare i nätverket av bygderåd i kommunen
- Rolf Lydahl, Forum Flen, Sofielund AB
- Bengt Ohlsson, Forum Flen, Färghuset Sparreholm
- Joakim Andersson, (suppleant), Forum Flen, Jame Consulting,

Projektledare för ortsutveckling är Karina Krogh, projektledare Färdplan Flen och Hans Erik Eriksson, planingenjör.

En projektgrupp har bildats med de tjänstemän som arbetar med områden som identifierats som viktiga på de orter där ortsutveckling har startat. I Ortsutveckling Hälleforsnäs har tjänstemän från Kultur- och fritids-, Samhällsbyggnads- respektive Kommunledningsförvaltningen deltagit.

Projektplaner för Ortsutveckling tas fram för ett år i taget och milstolpar och mål ingår i den övergripande projektplanen för Färdplan Flen. Statusrapporter för ortsutveckling tas fram för varje kvartal och godkänns av styrgruppen för Ortsutveckling. Projektplaner och statusrapporter finns på kommunens plats www.flen.se/fardplanflen

Ekonomi

Resurser för det första skedet av ortsutveckling (framtagande av vision och handlingsplan) finns inom budgeten för Färdplan Flen, som läggs fast av Kommunfullmäktige varje år i samband med att projektplanen för Färdplan Flen antas. I denna budget finns också en mindre budget för quick fixes, det vill säga snabbt och enkelt genomförda åtgärder, på de orter där arbetet med ortsutveckling pågår.

Finansiering av handlingsplanen ingår inte i budgeten för Färdplan Flen. De åtgärder i handlingsplanen där kommunen är ansvarig, ska prövas i kommande budgetprocesser.

Synliga resultat

Den första fasen i ortsutveckling Hälleforsnäs har fokuserat på att analysera förutsättningar och ta fram idéer till åtgärder. Ändå har flera quick fixes genomförts under arbetets gång:

- En trygghetsvandring resulterade i en lista med behov av åtgärder, som delvis har genomförts
- Före detta Folkets Park har rensats upp och blivit mer tillgängligt
- Välkomstskylt från norr och en informationsskylt vid Bruksområdet har satts upp
- En strandpromenad förbi Bruksområdet har ställts i ordningen
- ”Bruket nästa steg” ett samarbete mellan Stiftelsen Bruksfastigheter, Unikabruket AB och kommunen, som resulterar i en verksamhetsplan för Bruksområdets utveckling

Erfarenheter

Ortsutvecklingsarbetet inom Färdplan Flen baseras på erfarenheter från arbetet i Malmköping. Under arbetet i Hälleforsnäs har ytterligare erfarenheter tagits tillvara:

- Quick-fixes och andra synliga resultat av arbetet är nödvändiga för att människor ska lockas att delta och fortsätta att vara engagerade i arbetet
- Vissa frågor, som till exempel trafik, boende och näringslivsfrågor, återkommer i alla orter. Det innebär att berörda tjänstemän ingår i flera ortsutvecklingsprojekt samtidigt. Därför är det inte resursmässigt möjligt att genomföra det inledande skedet i mer än två orter i taget. Prioriteringen av orternas turordning görs i samråd med styrgruppen för ortsutveckling och nätverket av bygderåd i kommunen.
- Förankringsprocessen är beroende av lokal struktur och föreningsorganisation. Ett lyckat resultat kräver därför att processen anpassas till de lokala förhållandena.

Vision för Hälleforsnäs 2019

Erfarenheter från arbetet i Malmköping visade att det är viktigt att i ett tidigt skede skapa en gemensam bild av ortens utveckling. Därför är målet för den första fasen i ortsutvecklingsarbetet att ta fram en vision och handlingsplan för den aktuella orten.

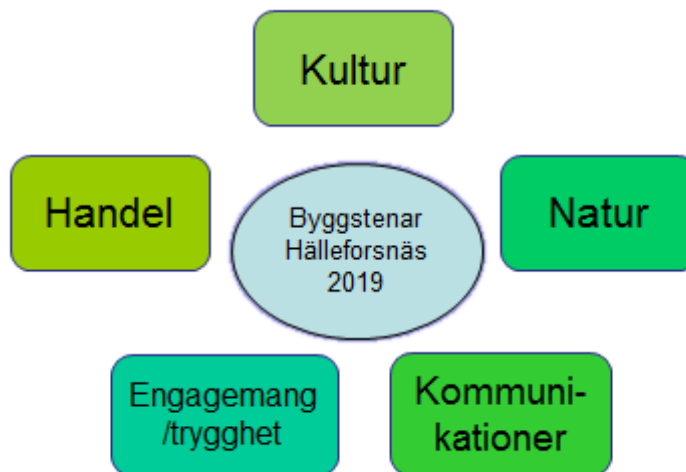
Syftet med visionen är att den ska:

- Vara en ledstjärna för utvecklingen
- Uttrycka ett önskvärt framtida tillstånd
- Besvara frågan ”vad vill du skapa”?
- Ge kraft och energi
- Bidra till att skapa delaktighet, gemenskap och stolthet
- Vara ett verktyg för prioritering i handlingsplanen

I Hälleforsnäs tillsattes en visionsgrupp efter det första stormötet. Gruppen har bestått av 5-7 ordsbor och en tjänsteman. Visionsgruppen har sökt en nära koppling till Hälleforsnäs Samarbetskommitté, och bjudit in ordförande från denna grupp att delta i gruppens arbete. På grund av byte av ordförande har detta inte lyckats i den utsträckning som visionsgruppen har önskat. Visionsgruppens uppdrag har varit att driva processen med att ta fram visionen för orten och förankra den bland ordsborna. Första steget var att ta fram förslag på byggstenar för Hälleforsnäs. Här använde visionsgruppen den samlade SWOT-analysen för orten. Visionsgruppen anordnade dessutom ett stormöte där alla deltagare i grupper fick beskriva framtiden genom att ta ”En promenad i Hälleforsnäs 2019”. Utifrån detta material analyserade visionsgruppen fram fem byggstenar, som sedan förankrades i arbetsgrupperna och på ett stormöte.

Byggstenarna för Hälleforsnäs 2019

Vid stormöte den 24 maj 2012 diskuterades och förankrades visionsgruppens fem förslag till byggstenar. De fem byggstenarna för Hälleforsnäs 2019 är:

Förslag till vision

Med utgångspunkt från byggstenarna, tog visionsgruppen fram förslag till formulering av visionen. Det slutgiltiga förslaget till vision förankrades bland ordsborna på ett stormöte den 29 augusti 2012.

Det slutliga förslaget till vision för Hälleforsnäs är:

Hälleforsnäs 2019

Sprungnen ur vår stolta historia finns här en framgångsrik grundskola med plats för alla barn. Vi utvecklar tillsammans en kreativ ort med ett internationellt kulturliv. Här finns ett rikt näringsliv och blomstrande handel i historiska och levande miljöer. Vi gör vår unikt varierande natur tillgänglig för alla.

Bra kommunikationer gör det lätt för omvärlden att ta sig till och från Hälleforsnäs.

Enligt förslag till ny styrmodell för Flens kommun kommer visionen för Hälleforsnäs tillsammans med visionerna för kommunens övriga orter att ingå som en del av kommunens strategiska plan.

Handlingsplan

Handlingsplanen är baserad på de förslag som utvecklats och prioriterats i de olika arbetsgrupperna. Grupperna har för varje förslag använt en mall för att beskriva:

- förutsättningarna för utveckling inom ett givet tema,
- målen för utveckling
- vilka åtgärder som ska verkställas för att nå målen
- vem som är ansvarig för olika åtgärder
- vilka resurser som krävs
- vilken prioritering målet har

Alla förslag som grupperna hade prioriterat presenterades på stormötet den 29 augusti 2012. Vid mötet fick alla deltagare möjlighet att prioritera mellan förslagen som en indikation på vad som är viktigast för orten. Det är detta arbete som ligger till grund för handlingsplanen.

Handlingsplanen visar hur framförallt kommunen samt ortens invånare och föreningar kan genomföra åtgärder som syftar till att skapa förutsättningar för positiv utveckling i Hälleforsnäs i riktning mot visionen. Planen omfattar åren 2012 till 2016 och den redovisade tidplanen är preliminär. Tidplanen förutsätter att det finns ekonomiska möjligheter att genomföra åtgärderna samt att nödvändiga beslut fattas om prioritering, planering, projektering och dylikt. För kommunens del gäller att mer kostsamma åtgärder måste prövas i strategiska planen och budget.

Inom sina ansvarsområden kan Kommunen påverka ramar och i viss mån förutsättningar för utveckling. Men – det är inte kommunen som ensam åstadkommer utveckling i Hälleforsnäs. I stället skapas positiv utveckling i samspel mellan boende, näringsliv, föreningsliv och kommunen samt externa aktörer som till exempel Trafikverket och Länsstyrelsen.

Flera åtgärder i handlingsplanen förutsätter att Stiftelsen Bruksfastigheter, Folkets Hus-föreningen, övriga föreningar och invånarna i Hälleforsnäs tar ansvar för genomförandet. Därför kommer visionsgruppen att fortsätta att vara en sammanhållande länk för de åtgärder, som kräver invånarnas och föreningslivets medverkan.

Årliga eller löpande åtgärder*Etablering av nya företag*

Åtgärd:	Arbeta för att fler företag ska etablera sig i Hälleforsnäs
Ansvar:	Kommunledningsförvaltningen, Stiftelsen Bruksfastigheter och övriga fastighetsägare.
Kostnad:	Inom budget

2012*Stationsområdet – Bytespunkt Hälleforsnäs*

Åtgärd:	Kommunen söker statlig medfinansiering för upp- rustning av stationsområdet
Ansvar:	Kommunledningsförvaltningen
Kostnad:	Ingen kostnad

Tallsjöbadet

Åtgärd:	Ansökan om strandskyddsdispens inlämnad till Bygg-, miljö- och räddningsnämnden. Bygglovan- sökans lämnas in om dispensen beviljas.
Ansvar:	Visionsgruppen
Kostnad:	Ingen kostnad

Bruksskolans gymnastiksal

Åtgärd:	Skylt sätts upp på byggnaden
Ansvar:	Flens Kommunfastigheter AB
Kostnad:	20 000 kr

Trevligare miljöer: tomtmark, gator och torg

Åtgärd:	Ett möte hålls med större fastighetsägare och före- ningar med avsikt att höja ambitionerna när det gäller skötsel av tomtmark och allmänna platser (gator, parkmark med mera)
Ansvar:	Visionsgruppen och Kommunledningsförvaltningen
Kostnad:	Enbart kostnader för lokal och ev förtäring vid mötet.

Trafiksäkerhet

Åtgärd:	Kommunen håller ett första möte med Trafikverket om Stationsområdet, Hedakorset, tätortsentréer och gång- och cykelbanor utmed huvudgatorna.
Ansvar:	Kommunledningsförvaltningen
Kostnad:	Kostnader uppstår först i genomförandeskedet.

2013*Stationsområdet – Bytespunkt Hälleforsnäs*

Åtgärd:	Upprustning
Ansvar:	Samhällsbyggnadsförvaltningen

Kostnad: Cirka 1,5 milj kr, varav 50% kan komma att täckas av statlig medfinansiering

Bruket nästa steg

Åtgärd: Verksamhetsplan med prioriteringar läggs fram i början av året. Planen tar ställning till hur Bruksområdet kan utvecklas och förnyas. Samtidigt prövas möjligheterna att genomföra förslag från arbetsgrupperna om exempelvis försäljningsbodas, renovering av personalmatsalen, utomhusramp för skateboard, upprustning av vandrarhemmet samt utrymme för restaurang.

Ansvar: Stiftelsen Bruksfastigheter i samarbete med Unika-bruket AB och Flens kommun

Kostnad: Framgår av verksamhetsplanen

Seniorbostäder

Åtgärd: Undersöka förutsättningarna för marknära boende för seniorer (+55).

Ansvar: Kommunledningsförvaltningen i samarbete med Samhällsbyggnadsförvaltningen

Kostnad: Ingen kostnad

Hastighetsskytning

Åtgärd: Sänkning av tillåten hastighet på huvudvägarna från 50 km/h till 40 km/h och till 30 km/h vid skolan

Ansvar: Samhällsbyggnadsförvaltningen

Kostnad: Inom budget

Trafiksäkerhet kring Skolområdet

Åtgärd: Utredda vilka åtgärder som behövs för att trafiksäkerheten för skolbarnen ska vara godtagbar

Ansvar: Flens kommun i samverkan med Trafikverket och visionsgruppen.

Kostnad:

Gång- och cykelbana utmed Flensvägen

Åtgärd: Kommunen ansöker om statlig medfinansiering för gång- och cykelbana utmed Flensvägen på sträckan Ölmstorpsområdet – Hedakorset.

Ansvar: Kommunledningsförvaltningen

Kostnad: Ingen kostnad

Tallsjöbadet

Åtgärd: Badhytt byggs vid badet

Ansvar: Visionsgruppen med stöd av Kultur- och fritidsförvaltningen

Kostnad: 20 000 kr

Utveckling inom Bruksområdet

Åtgärd: Prioriterade åtgärder i verksamhetsplanen genomförs.
 Ansvar: Stiftelsen Bruksfastigheter
 Kostnad: Framgår av verksamhetsplanen.

Underlätta nyproduktion av bostäder

Åtgärd: Pröva om nya, attraktivt belägna bostäder nära Bruksdammen kan rymmas inom LIS-projektet (=landsbygdsutveckling i strandnära områden)
 Ansvar: Samhällsbyggnadsförvaltningen
 Kostnad: Kostnader för hantering, tryckning och dylikt inom förvaltningens budgetram

Vidareutveckling av Folkets Hus

Åtgärd: Renovering samt teater, film, musik, sport och konserter i digital form
 Ansvar: Folkets Hus-föreningen
 Kostnad: Klarläggs i den inledande fasen

Studiecirklar

Åtgärd: Undersöka möjligheterna att starta studiecirklar inom konst
 Ansvar: Visionsgruppen i samarbete med studieförbund
 Kostnad: Ingen kostnad för kommunen

Lokalt drivna åtgärder och projekt

Åtgärd: Prioritering och ansvarsfördelning av förslag, som är beroende av föreningars och privatpersoners engagemang. Exempel på sådana åtgärder är beachvolleyplan, grillplats vid lekparken, informationstavlor i Folkets Park, slå vakt om naturpärlor samt skyltning av strövområden, kanotled och cykelled.
 Ansvar: Visionsgruppen med stöd av Kommunledningsförvaltningen
 Kostnad: Ingen kostnad för kommunen i det inledande skedet.

2014*Gång- och cykelbana Storgatan/Centralvägen*

Åtgärd: Kommunen ansöker om statlig medfinansiering för gång- och cykelbana utmed Storgatan/Centralvägen på sträckan mellan Hedakorset och infarten till Stationsområdet
 Ansvar: Kommunledningsförvaltningen
 Kostnad: Ingen kostnad

Utveckling inom Bruksområdet

Åtgärd: Prioriterade åtgärder i verksamhetsplanen genomförs.
 Ansvar: Stiftelsen Bruksfastigheter
 Kostnad: Framgår av verksamhetsplanen.

Gång- och cykelbana Ölmstorp - Hedakorset

Åtgärd: Kommunen bygger gång- och cykelbana
 Ansvar: Flens kommun och Trafikverket
 Kostnad: Cirka 3 miljoner kr. Åtgärden kan inte genomföras utan statlig medfinansiering med 50 % av kostnaden.

Trafiksäkerhet kring Skolområdet

Åtgärd: Åtgärder för att förbättra trafiksäkerheten genomförs
 Ansvar: Samhällsbyggnadsförvaltningen
 Kostnad: Klarläggs under projektering

2015 - 2016*Utveckling inom Bruksområdet*

Åtgärd: Prioriterade åtgärder i verksamhetsplanen genomförs.
 Ansvar: Stiftelsen Bruksfastigheter
 Kostnad: Framgår av verksamhetsplanen.

Handlingsplan för Hälleforsnäs utveckling

Åtgärd: Ta fram ny handlingsplan för de kommande tre till fem åren
 Ansvar: Kommunledningsförvaltningen
 Kostnad: 25 000 kr

Detaljplan för strandnära bostäder

Åtgärd: Upprätta förslag till detaljplan för nya, attraktivt belägna bostäder enligt LIS-projektet
 Ansvar: Samhällsbyggnadsförvaltningen
 Kostnad: Ryms inom budget

Gång- och cykelbana utmed Storgatan/Centralvägen

Åtgärd: Kommunen bygger gång- och cykelbana utmed Storgatan/Centralvägen på sträckan mellan Hedakorset och infarten till Stationsområdet
 Ansvar: Samhällsbyggnadsförvaltningen/Tekniska nämnden
 Kostnad: Cirka 3,5 miljoner kr. Åtgärden kan inte genomföras utan statlig medfinansiering med 50 % av kostnaden.

Lars Rådth
 Kommunchef

Karina Krogh
 Projektledare

Hans-Erik Eriksson
 Utvecklingssekreterare

Beslutet expedieras till: Kommunledningsförvaltningen